

De inkrimping van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Minder mensen, minder toezicht, meer risico's.

Rapportage Abvakabo FNV
September 2013, Amsterdam
Referentie: 10912

TOPIA

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Inleiding	
Achtergrond, doelstelling en onderzoeksproces	4
Conclusie	
Conclusie	6
Resultaten	
Werkdruk	9
Arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden	10
Vakmanschap en trots	11
Gevolgen fusie en verbeterpunten	12
Reacties respondenten	13

Opgesteld voor:

Namens Totta Research:

Judith Kramer
Projectmanager onderzoek

Juliëtta Wesel
Onderzoeker

Inleiding

Achtergrond

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft de afgelopen jaren te maken gehad met een fusie en inkrimping. De NVWA moet nu met minder mensen en middelen toezicht houden. Ook de manier van toezicht houden is veranderd. Abvakabo FNV is benieuwd naar wat al deze veranderingen voor de medewerkers van de NVWA betekenen en welke gevolgen zij zien voor het werk van de NVWA.

Doelstelling

Het verkrijgen van inzicht in de veranderingen en gevolgen naar aanleiding van de fusie en inkrimping binnen de NVWA voor de medewerkers en de kwaliteit van het werk. Specifiek wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

- Werkdruk
- Arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden
- Vakmanschap en trots
- Gevolgen fusie en verbeterpunten

Onderzoeksproces

Om deel te nemen aan dit onderzoek zijn leden van Abvakabo FNV die werkzaam zijn bij de NVWA per e-mail benaderd. Daarnaast is aan hen gevraagd de e-mail met link naar de enquête door te sturen naar collega's.

Uitnodiging via e-mail met open link

219 leden uitgenodigd

261 medewerkers deelgenomen

Binnen de veldwerkperiode van 21 augustus tot 2 september 2013 hebben in totaal **261** medewerkers aan het onderzoek deelgenomen.

Conclusie

Conclusie

Een groot deel van de medewerkers ervaart een (te) hoge werkdruk (58%). Deze medewerkers geven aan dat de (te) hoge werkdruk grote consequenties voor de kwaliteit van het werk met zich meebrengt. Zo geeft daarvan bijna iedereen aan dat controle en toezicht tekort schieten (90%). Ook worden er veel risico's voor consument en dier gesignaleerd die niet opgepakt kunnen worden (76%).

De meerderheid van de werknemers is tevreden met de arbeidsvoorwaarden en – omstandigheden. Toch blijven met name de arbeidsomstandigheden een aandachtspunt, aangezien een aantal medewerkers aangeeft soms of met regelmaat in onveilige en/of ongezonde omstandigheden te werken.

Het grootste deel van de medewerkers geeft aan zijn of haar vakmanschap goed in te kunnen zetten en (deels) nuttig werk te doen. Bijna de helft van de medewerkers is trots op zijn of haar werk.

De meerderheid van de medewerkers geeft aan dat de gevolgen van de fusie en inkrimping voornamelijk negatief zijn. Zo moet hetzelfde werk door minder mensen worden gedaan en is de NVWA niet in staat om goed toezicht te houden. Medewerkers geven als belangrijkste taken en verantwoordelijkheden voor de NVWA aan om zich te richten op de kern: toezicht en controle, zodat voedselveiligheid, gezondheid van dieren en eerlijkheid op de markt gewaarborgd worden.

Verder willen werknemers dat er meer aandacht voor hen is, er beter naar hen geluisterd wordt en dat er in hen wordt geïnvesteerd door middel van de juiste opleidingen, specialistische kennis en een goed werkklimaat.

Resultaten

Ruime meerderheid ervaart werkdruk als (te) hoog.

Situatie:

Bijna zes op de tien medewerkers geeft aan dat de werkdruk (te) hoog is. Naast de hoge werkdruk zijn er volgens 79% van de medewerkers (op sommige onderdelen) te weinig medewerkers om de taken uit te voeren.

Consequenties:

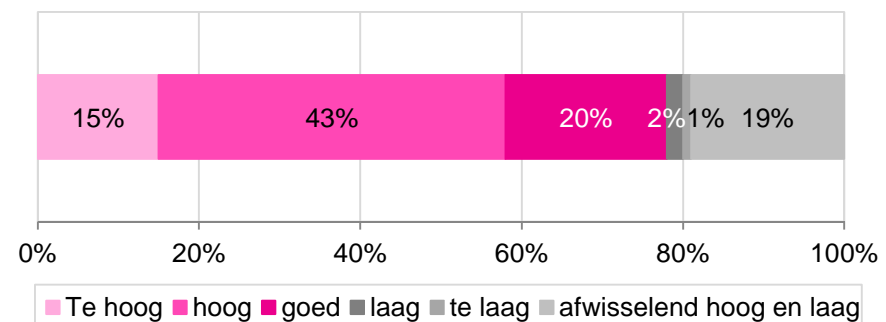
- Deze medewerkers zijn minder vaak tevreden (47%) over de arbeidsvoorwaarden dan werknemers die hun werkdruk als goed waarderen (71%).
- Minder plezier in het werk (53%) en afname van de kwaliteit van het werk (61%) zijn de meest genoemde werkgerelateerde gevolgen van een (te) hoge werkdruk.
- Wat betreft de gevolgen voor de taken van de NVWA geeft de meerderheid van werknemers die (te) hoge werkdruk ervaren aan dat controle en toezicht op alle vlakken soms (+/-56%) of structureel (+/-34%) tekort schiet (toezicht op de veiligheid van voedsel en producten, de gezondheid van dieren en planten en op dierenwelzijn).
- Een meerderheid van de medewerkers die (te) hoge werkdruk ervaren signaleert soms (57%) of altijd (19%) risico's voor consumenten en dieren als gevolg van de (te) hoge werkdruk.

Verbetering:

Om de werkdruk te verminderen moet er volgens een ruime meerderheid van de medewerkers meer (specialistische) versterking komen (met name in de uitvoering en ondersteuning). 64% van de medewerkers geeft aan dat dit op onderdelen van de NVWA van toepassing is en volgens 19% heeft de NVWA in zijn geheel meer personeel nodig. Dit punt komt ook terug in het verbeteren van de toezicht en opsporing. Medewerkers geven aan dat hier meer personeel en specialisme, meer tijd voor de kern van het werk en minder administratie taken nodig zijn.

Wat vind je van de werkdruk binnen de NVWA?

Basis: alle medewerkers (n=261)

Meerderheid tevreden over de arbeidsomstandigheden, toch blijft er ruimte voor verbetering

Arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden:

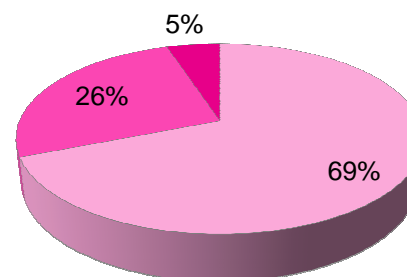
Ruim de helft van de medewerkers (53%) is (heel) tevreden over de arbeidsvoorwaarden. Daarnaast geeft bijna zeven op de tien medewerkers aan dat de arbeidsomstandigheden veilig en gezond zijn.

Ondanks het feit dat de meerderheid van de werknemers tevreden is, geeft twee op de tien medewerkers aan (zeer) ontevreden te zijn over de arbeidsvoorwaarden. Dit komt vooral doordat de lonen nog steeds op de nullijn liggen.

Daarnaast geeft bijna een derde van de medewerkers aan soms (26%) of met regelmaat (5%) in een onveilige en/of ongezonde omgeving te werken. Dit komt met name door de hoge werkdruk, ruimtes met teveel mensen en de omstandigheden op het werkveld. Medewerkers geven aan dat ze genoeg, betere en rustigere werkplekken en betere opleidingen en instructies wat betreft veiligheid op de werkvloer en persoonlijke bescherming wensen.

In hoeverre kun jij jouw werk goed doen met jouw arbeidsomstandigheden?

Basis: alle medewerkers (n=261)

■ Veilig en gezond ■ Soms onveilig/ongezond ■ Regelmatig onveilig/ongezond

Werknemers beoordelen vakmanschap en nut van het werk goed

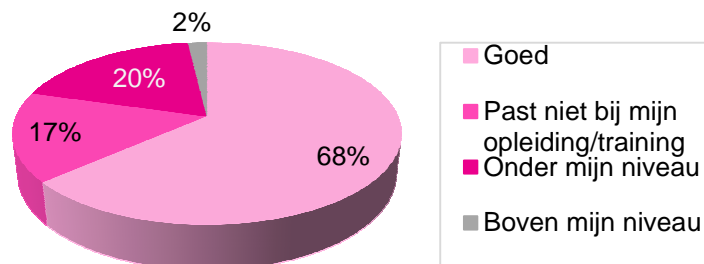
Vakmanschap:

Het inzetten van het vakmanschap en het nut van het werk worden goed beoordeeld door de medewerkers. Bijna zeven op de tien (68%) medewerkers geeft aan hun vakmanschap goed in te kunnen zetten in hun dagelijks werk. Daarnaast geeft 88% aan zijn of haar werk (deels) nuttig te vinden.

Toch geeft een aantal medewerkers aan werk uit te voeren onder zijn of haar niveau (20%) of waarvoor ze niet zijn opgeleid (17%).

In hoeverre vind je dat het vakmanschap van jou en je collega's tot zijn recht komt binnen de NVWA?

Basis: alle medewerkers (n=261)

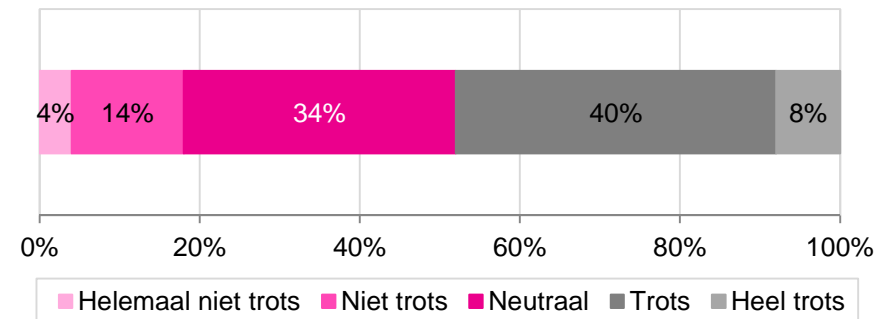

Trots:

Bijna de helft van de medewerkers (48%) is (heel) trots op zijn of haar werk. Aangezien 19% (helemaal) niet trots op zijn of haar werk is, zit hier ruimte voor verbetering. Medewerkers die (zeer) ontevreden zijn over hun arbeidsvoorwaarden, zijn vaker (helemaal) niet trots en medewerkers in de bedrijfsvoering zijn minder vaak (heel) trots (21%) vergeleken met andere functies (van 41% - 59%).

In hoeverre bent je trots op je werk?

Basis: alle medewerkers (n=261)

Verbeterpunten

Gevolgen fusie:

Medewerkers geven aan dat de gevolgen van de fusie en imkrimping overwegend negatief zijn. Bijna zeven op de tien medewerkers ziet geen positieve gevolgen. Ruim de helft van de medewerkers geeft aan dat hetzelfde werk met minder mensen gedaan moet worden (57%) en dat de NVWA niet meer in staat is om toezicht te houden op de veiligheid van producten, de gezondheid van dieren en planten en op dierenwelzijn (51%). Wel geven sommige medewerkers aan dat het bedrijf overzichtelijker en efficiënter (9%) is geworden.

Verbeterpunten:

Toezicht en controle zijn de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de NVWA. Om de voedselveiligheid, gezondheid van dieren en eerlijkheid op de markt te waarborgen is meer specialistisch personeel en tijd voor grondige controles nodig.

Werknemers geven aan dat de NVWA meer en beter moet luisteren naar hen. Tweezijdige communicatie en aandacht zijn hierbij belangrijk. Verder willen ze dat er wordt geïnvesteerd in de juiste opleidingen (zodat specialisatie en de kwaliteit van het werk verbeteren) en in een goed werkklimaat.

Op de volgende slides staan enkele reacties van respondenten. Deze zijn ter illustratie en geven geen representatief beeld.

Reacties van respondenten

Er is onvoldoende controle op partijen die aangehouden zijn en in aparte cellen staan. Het bedrijfsleven is daarvoor verantwoordelijk, maar het gebeurt regelmatig dat een aangehouden partij gewoon 'verdwenen' is, zonder dat de controle heeft plaatsgevonden.

De NVWA moet fraudebestrijding op het gebied van etikettering aanpakken. Klopt het etiket met wat in de verpakking zit?

Het toezicht op zeer zorgwekkende stoffen in voedsel en producten schiet tekort. Er zijn 130 zeer zorgwekkende stoffen die ernstige effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu. We kunnen echter maar 6 van deze stoffen onderzoeken.

Het aantal meldingen over dierenwelzijn kan niet goed aangepakt worden. De status van exportland Nederland kan in gevaar komen.

Eerlijkheid in de handel is een onderschoven kindje geworden.

In 2005 was al bekend dat de Tijgermug oprukt in Nederland. Er is veel te lang gewacht met ingrijpen.

Er wordt onvoldoende gecontroleerd op diergeneesmiddelen, hormonen en antibiotica die in vlees achterblijven. Ook het toezicht op biociden (o.a. chemische bestrijdingsmiddelen, ontsmettingsmiddelen) schiet ernstig tekort. De gevolgen voor consumenten op lange termijn zijn onduidelijk.

Ik heb situaties genoeg meegemaakt dat inspecteurs te maken hebben gehad met agressieve boeren. Als je alleen op pad gaat, kun je daar niet tegen op. Als gevolg verlaat men bewust het boerenbedrijf zonder daadwerkelijk de stallen in te gaan, terwijl men weet dat er dode dieren liggen, de dieren veel te weinig water en voer krijgen en in de ontlasting worden achtergelaten.

Bedrijven leven regels niet na en we zien als NVWA vaak maar het topje ijsberg. We werken daardoor niet preventief en als we moeten ingrijpen is er veel schade en worden onnodig veel (bestrijdings)middelen ingezet. Dit gaat ten koste van de goede naam en faam van de Bv Nederland. Dit speelt op vele domeinen vis, vlees, plant etc.

In het hoogseizoen zijn er slechts twee inspecteurs beschikbaar om kermisattracties te inspecteren.

Er moeten meer mensen worden ingezet bij calamiteiten. Nu wordt vaak afgestemd op beschikbaarheid en het rooster in plaats van op prioriteit en afbreukrisico

Controleurs en dierenartsen worden niet goed ingewerkt. Zij kunnen keuringen niet opmerken dat een partij moet worden aangehouden.

Reacties van respondenten

Het zou zeer prettig zijn ook de mening van de medewerkers wordt gehoord. Zo is bij de fusie een bepaalde groep inspecteurs drastisch ingekrompen. Sinds de fusie is de die afdeling sterk onderbezet en worden oud-inspecteurs weer ingehuurd voor dit werk. De ingehuurde oud-medewerkers zitten in een onzekere situatie.

Nog een punt van zorg: de vergrijzing die bij sommige onderdelen is toegeslagen. Over een paar jaar is alle kennis weg, bijvoorbeeld bij toezichtsontwikkeling en productveiligheid. Overdracht van kennis aan jongere medewerkers (die er nu niet zijn) is van cruciaal belang.

Toezicht en controle op o.a. voedselveiligheid, natuur, dier en consument zouden door meer inspecteurs moeten gedaan worden.

Loop maar eens een dag mee met een inspecteur!

Laat de inspecteur weer inspecteur zijn en laat de inspecteur weer bezig zijn met de inhoud van het vak en niet met verantwoording in cijfers.

De controles worden risico-gebaseerd opgezet waardoor andere relevante controles blijven liggen of niet meer worden uitgevoerd en pas bij incidenten worden opgeschaald.

Doordat er meer tijd besteed moet worden aan administratieve zaken blijft er minder tijd over om fysiek te controleren. Pak de administratieve rompslomp aan

Het aanzien, de autoriteit, van de dienst gaat met sprongen achteruit omdat nu op veel terreinen mensen worden ingezet die amper kennis van zaken hebben en die door de gecontroleerde met een kluitje in het riet worden gestuurd.

Er wordt mijns inziens teveel ingezet op horizontaal toezicht (toezicht op toezicht). Het is de slager die zijn eigen vlees keurt. We zien teveel door de vinger. We worden eerder stadswachten dan NVWA'ers

Bezint eer ge begint, en wordt gewoon menselijk. We zijn een organisatie die uit mensen bestaat en die voor mensen werkt. Laat je niet gek maken door de politieke waan van de dag.

Bepaalde sectoren of groepen ondernemers zijn al jaren niet meer geïnspecteerd. Soms heeft de NVWA gewoon echt geen beeld hoe een bepaalde sectoren wettelijke regels naleeft.

Niet verder gaan met fuseren. Dat levert geen betere uitvoering van overheidstaken op. Houd op met bezuinigen. Het water staat ons aan de lippen.

Er is geen of minimale toezicht op de aanvoer dieren bij slachthuizen of verzamelcentra.